

Handläggare
Karlsson Daniel

Datum
2016-11-23

Diarienummer
ALN-2016-0229.30

Äldrenämnden

Diakonistiftelsen Samariterhemmet - Ansökan om idéburet offentligt partnerskap (IOP)

Förslag till beslut

Äldrenämnden föreslås besluta

att bevilja Diakonistiftelsen Samariterhemmet föreningsbidrag för perioden januari--april 2017 med 80 000 kr för boendet Kungsängsgården,

att bevilja träffpunkten Gränden föreningsbidrag för perioden januari-april 2017 med 125 000 kr,

att avsätta 1 000 000 kr för eventuellt tecknande av idéburet offentligt partnerskap (IOP) med Diakonistiftelsen Samariterhemmet inom ramen för befintlig budget 2017.

Sammanfattning

Äldreförvaltningen och Diakonistiftelsen Samariterhemmet/Uppsala stadsmission har sedan en tid fört en dialog om stiftelsens/föreningens verksamheter och det föreningsbidrag som getts till dessa. Uppsala stadsmission har meddelat att man har för avsikt att avveckla den nuvarande verksamheten på träffpunkten Gränden och i samma lokaler istället starta en verksamhet för ensamma och isolerade äldre

Förvaltningen föreslår nämnden att avsätta 1 000 000 kr för eventuellt tecknande av idéburet offentligt partnerskap (IOP) med Diakonistiftelsen Samariterhemmet inom ramen för befintlig budget 2017. Genom att avsätta medel ges en god beredskap för ett eventuellt tecknande av ett framtida partnerskap. Beslut i nämnden om själva tecknandet av partnerskap kommer dock inte att tas förrän under våren nästa år.

Ärendet

Äldreförvaltningen och Diakonistiftelsen Samariterhemmet/Uppsala stadsmission har sedan en tid fört en dialog om stiftelsens/föreningens verksamheter och det föreningsbidrag som getts till dessa. Uppsala stadsmission har meddelat att man har för avsikt att avveckla den nuvarande verksamheten på träffpunkten Gränden och i samma lokaler istället starta en verksamhet för ensamma och isolerade äldre. Verksamheten skulle inte vara öppen för alla äldre utan ha ett särskilt fokus på tidigare nämnd målgrupp och drivas av Diakonistiftelsen

Samariterhemmet. För att kunna driva denna verksamhet har stiftelsen efterfrågat samverkan med nämnden i form av ett idéburet offentligt partnerskap (IOP).

Avsättning av medel för ett eventuellt partnerskap föreslås enligt följande:

- Del av medel för IOP avsätts inom ramen för budgeten för föreningsbidrag. Detta kan möjliggöras genom en utfasning av föreningsbidraget till träffpunkten Gränden från och med maj 2016.
- Del av medel för IOP avsätts inom ramen för hela budgetområdet öppna förebyggande insatser. Detta kan möjliggöras genom det uppehåll i Karl-Johansgårdens seniorrestaurang som nämnden beslutade om i oktober och som totalt omfattar en kostnadsbesparing för 2017 om drygt 850 000 kr.

Äldreförvaltningen fick i oktober i uppdrag av nämnden att utreda förutsättningarna för att omvandla föreningsbidraget till Uppsala stadsmission Gränden till ett IOP. Arbetet med detta har inletts genom dialog mellan föreningen och förvaltningen. För att kunna komma i fråga för tecknande av ett IOP måste föreningen/stiftelsen uppfylla kriterierna i de riktlinjer som kommunstyrelsen antagit. Förvaltningen gör bedömningen att verksamheten bör ha goda möjligheter till detta, men att vissa delar kan behöva belysas ytterligare.

Genom att avsätta medel ges en god beredskap för ett eventuellt tecknande av ett framtida partnerskap. Beslut i nämnden om själva tecknandet av partnerskap kommer dock inte att tas förrän under våren nästa år.

Äldreförvaltningen

Gunn-Henny Dahl
Förvaltningsdirektör

Bilaga 1. Ansökan om IOP från Diakonistiftelsen Samariterhemmet.

Bilaga 2. Reviderad ansökan för verksamheten på träffpunkten Gränden

Bilaga 3. Riktlinjer för idéburet offentligt partnerskap

Bilaga 1. Ansökan om IOP från Diakonistiftelsen Samariterhemmet.

Bilaga 2. Reviderad ansökan för verksamheten på träffpunkten Gränden

Bilaga 3. Riktlinjer för idéburet offentligt partnerskap

UPPSALA KOMMUN ÄLDRENÄMNDEN	
Ink. 2016 -11- 23	
Dariensr	
Aktbil	

Uppsala kommun
Äldrenämnden
753 75 Uppsala

Ansökan om bidrag till ny verksamhet (Träffpunkt) i Uppsala centrum.

Bakgrund.

Antalet äldre i landet och i Uppsala ökar mycket kraftigt under kommande år. De flesta äldre har upp i hög ålder stor förmåga till eget nätverk och resurser. Men många saknar såväl anhöriga som nätverk och resurser. Ensamheten är ett snabbt växande samhällsproblem.

Inom sjukvården ser man sambanden mellan ensamhet och ohälsa, men kan inte alltid nå gruppen som befinner sig i stor ensamhet. Ensamheten är en starkt bidragande orsak till ohälsa. En amerikansk forskningsrapport har analyserat resultaten från 148 studier om hur hälsan påverkas av ensamhet. En studie från USA som baseras på över 300 000 människor presenteras i juliupplagan av PLOS Medicine 2010. Forskarna bakom studien anser att brist på socialt stöd borde läggas till listan över faktorer som leder till en för tidig död.

Relationer ger livsmening. Vänner och familj kan ge en lugnande hand eller hjälp att finna mening i livet. Det är bristen på det stödet som gör att ensamhet kan bli farligt menar doktor Julianne Holt-Lunstad, från universitetet i Utah, som ledde studien: "När man är knuten till en grupp och känner ansvar för andra människor ger det en känsla av mening som leder till att man tar bättre hand om sig själv". Studien baseras på analyser av 300 000 personers sociala nätverk under i snitt sju och ett halvt års tid. Doktor Timothy Smith, en av forskarna i studien, säger att människan ofta tar relationer för givna. Han menar att regelbunden kontakt med andra människor inte bara får oss att må bra psykiskt utan att det också har en direkt påverkan på vår fysiska hälsa.

Samariten- Centrum för Existentiell hälsa. (endast arbetsnamn)

Diakonistiftelsen Samariterhemmet vill tillsammans med Uppsala kommun starta en ny verksamhet som har som målsättning att hjälpa på personer i stor ensamhet. De finns. Men syns inte.

Med en ny syn på ensamhetens problem, analys av situationen i Uppsala och förslag till åtgärder kan Uppsala kommuns äldreomsorg sätta avtryck i hela Sverige. Uppsala kommun kommer med detta samarbete med Diakonistiftelsen Samariterhemmet att finnas på kartan som den kommun som tar ensamhetsproblematiken på allvar och föreslår metoder och program för hur vi ska kunna förhindra för tidigt åldrande (demens) fysisk och psykisk ohälsa och skapa livsmening till våra mest ensamma äldre.

Målgrupp: Äldre +65 för de Ensamaste av Ensamma.

För att lyckas nå rätt målgrupp krävs först av allt en tydlig definition av begreppet ensamhet i detta sammanhang. Dvs några slags kriterier för de som har de största behoven utifrån sin situation som ensam. Givetvis måste de kriterierna utarbetas tillsammans med Uppsala kommun. Men här kommer några preliminära utgångspunkter:

Vi behöver identifiera, kartlägga och nå personer som är äldre än 65 år och saknar följande sociala stöd:

- make, maka, sambo,
- egna barn som bor inom kommunen
- andra anhöriga som bor inom kommunen
- sociala nätverk som man regelbundet har kontakt med
- ekonomiska resurser, behöver definieras

Här behövs en grundläggande bearbetning av förutsättningarna att identifiera och nå målgruppen men också ta fram kriterier om verksamheten ska ingå i biståndsbedömda verksamheter.

Strategi att nå målgruppen.

För att nå rätt målgrupp krävs också att verksamheten **inte** är öppen för vem som helst. Öppna verksamheter är svåra att styra med kvalitet och fokus på den rätta målgruppens behov. Öppna verksamheter kan ibland gynna de som kan ta sig fram och är relativt resursstarka . Fokus ska vara äldre som behöver extra stöd, bristande eget nätverk, dålig ekonomi och därmed risk för isolering. Därför vill Diakonistiftelsen Samariterhemmet starta en verksamhet som inte är öppen för alla men öppen för de med de svåraste ensamhetsproblemen.

Verksamheten ska arbeta tillsammans med Uppsalas hemtjänster och äldrenämnden. Kommunens hemtjänster och egen personal är en unik resurs för kommunen, att använda sig av för att inventera och kartlägga ensamhetens problem i kommunen. (Givetvis med hänsyn taget till sekretess och medgivande från den äldre).Hemtjänstpersonal är i stort sett de enda människor de ensamma möter. Om det blir gjort har Äldreomsorgen i Uppsala kommun bra underlag för en statistisk bearbetning av de målgrupper som lever i stor ensamhet.

Därefter uppkommer också som alternativ att deltagande i verksamheten kan ingå i biståndsbedömning från kommunens biståndsbedömare. Även det behöver närmare studeras.

Diakonistiftelsen Samariterhemmet planerar även ett samarbete kring verksamheten med Diakonicentrum som med dess volontärer söker upp äldre med dessa behov, motiverar och ev. skjutsar deltagare till i verksamheten. Diakonicentrum som är en del i UKR (Uppsala kristna råd) bedriver idag telefonstöd till äldre och viss begränsad ledsagarhjälp. I ett nära samarbete med dem och andra träffpunkter för äldre hoppas vi kunna möjliggöra att lättare nå till dem som bäst behöver stöd i sin ensamhet.

Verksamhetens inriktning - Existentiell hälsa:

Huvudinriktningen ska vara mot existentiell hälsa. Världshälsoorganisationen WHO listar åtta olika perspektiv som byggstenar för existentiell hälsa: Hopp, harmoni, helhet, meningsfullhet, förundran, andlig kontakt, personlig tro (behöver ej vara en religiös eller konfessionell tro) och gemenskap..

Vi vill arbeta utifrån en helhetsyn på människan som gäller både fysiska, psykiska, existentiella och andliga behov.

Följande områden kommer att bearbetas och förtydligas i verksamhetsplanen under de närmaste månaderna:

- Den fysiska lokalen och dess möblering förnyas
- Subventionerad lunch och fika serveras
- Planerat antal deltagare ca 50 deltagare/dag
- Öppettiderna är 9-15 vardagar.
- Utarbetande av kravspecifikation av föreståndare för verksamheten samt övrig personal.
- Kommunikationssatsning för att nå ut till dem som bäst behöver
- Tydligt program om innehåll i verksamhet där såväl enskilda aktiviteter som gemensamma presenteras.
- Enskilt stöd i form av samtal och med annat praktiskt stöd
- Gruppaktiviteter som intresserar skapar ro och stimulans. Kan handla om praktiska ämnen men även existentiella ämnen om tro, livet och döden. Sorgen och glädjen i livet.
- Temaföreläsningar om angelägna teman som både lär nytt, minns bakåt eller andra aktuella ämnen.
- Högtider firas och uppmärksammas.
- Modell kommer arbetas fram inom Samariterhemmets avdelning Vård Och Omsorg med erbjudanden om samtal för den enskilde kring dennes livssituation och behov av stöd.
- Integration på så sätt att äldre möter yngre och även möter andra som kommer från olika kulturella, språkliga och religiösa bakgrunder.

Samarbete kommer sker med Diakonistiftelsen Samariterhemmets övriga äldreverksamhet samt Samariterhemmets lunchkafé och dess storkök.

Genom nätverk av Volontärer har Samariterhemmet möjligt att kunna göra hembesök när så särskilt krävs.

Verksamheten ska ses som förebyggande genom att vara lyhörd för den som verkar ha svårigheter med att betala räkningar, hålla ordning i sin lägenhet mm i syfte att den som behöver får rätt stöd.

Antalet medarbetare och volontärer behöver utökas. 4-5 personer som totalt arbetar motsvarande 350% tjänst.

Förutsättningen för att kunna öppna en ny Träffpunk för äldre ensamma är ett utökat anslag och att en överenskommelse med Äldrenämnden görs. Denna verksamhet passar bäst för en IOP, Ideburet och Offentligt partnerskap. Nedan redovisas en ekonomisk kalkyl för verksamheten.

Tanken är att Diakonistiftelsen Samariterhemmet genom fonder och andra medel finansierar delar av verksamheten men kan inte starta densamma utan att bidrag från Uppsala kommun tilldelas.

Ekonomisk kalkyl 2017 – beräknat på 8 månader.

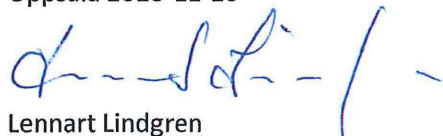
Personalkostnader inkl. handledning	1.266.000
Lokalhyra	400.000
Varor, material för aktiviteter	30.000
Förbrukningsmaterial och inventarier	67.000
Transporter	20.000
It, telefoni, data, trycksaker,	27.000
Summa kostnader:	1.810.000

Finansering

Sökt bidrag, Uppsala kommun	1.000.000
Finansering Diakonistiftelsen	810.000

För Diakonistiftelsen Samariterhemmet

Uppsala 2016-11-16

Lennart Lindgren

Direktor

**Uppsala kommun
Äldrenämnden**

Reviderad ansökan om föreningsbidrag för år 2017

Ansökan om föreningsbidrag för Träffpunkt Äldre har sedan tidigare inlämnats.

Dialog med nämndens strateger har ägt rum under hösten, vilket i första skedet ledde till att vi var överens om att Äldrenämndens beslut i frågan skulle flyttas fram till sammanträdet i december.

Under hösten har resonemang inom såväl föreningen Uppsala Stadsmission som Diakonistiftelsen Samariterhemmet om vilken organisation äldrefrågorna bäst kan kvalitetsutvecklas. Resonemangen kring en nystart av Träffpunkt för äldre har vi kommit fram till hör bäst hemma inom Diakonistiftelsen Samariterhemmet.

Tillsammans planerar vi för bästa möjliga övergång under första kvartalet nästa år.

Uppsala Stadsmission söker därför ett föreningsbidrag för årets första 3 månader.

Uppsala Stadsmission önskar att Träffpunkt Äldre därefter drivs av Diakonistiftelsen Samariterhemmet. Det innebär att Diakonistiftelsen Samariterhemmet inkommer med en ansökan om att starta en träffpunkt i Uppsala centrum och därmed nyttja samma lokaler som Uppsala stadsmission har använt för Grändens verksamhet.

Uppsala den 16 november 2016

Tomas Sonesson

Ordförande

Margaretha S Paras

Chef

IOP

Riktlinjer för idéburet offentligt partnerskap (KS 2016-09-14)

Allmänna kriterier för partnerskap

1. Verksamheten ska ske på initiativ av den idéburna organisationen
2. Verksamheten bedöms bidra till en lokal utveckling och ökad delaktighet i samhället
3. Kommunen efterstävar att relationen ska vara jämlik och att organisationen är en fortsatt fri och självständig aktör
4. Ett partnerska ska alltid utgå från ett känt samhällsbehov
5. Kommunen värnar den ideella organisationens självständighet och detaljstyr inte verksamheten

Allmänna kriterier för partnerskap

6. Verksamheten är ett led i att förverkliga ett politiskt program, plan, policy eller vision där ideella organisationer omnämns, i synnerhet den lokala överenskommelsen mellan föreningslivet och Uppsala
7. Båda parter bidrar i någon form till att utveckla verksamheten genom exempelvis ekonomiska resurser, lokaler eller ideellt arbete
8. Verksamhetens är inte en del av kommunens organisations-, projekt- eller verksamhetsbidrag

Allmänna kriterier för partnerskap

9. Överenskommelse om partnerskap förväntas gälla mer än tolv månader
10. Verksamheten står inte i strid med KL, LOU eller EUs statsstödsregler
11. En eller flera kommunala nämnder kan ingå partnerskap med en eller flera organisationer

Förutsättningar för att en organisation kan ingå partnerskap

- Organisationen ska ha en lokal förankring och vända sig till invånarna i Uppsala kommun
- Organisationen ska vara uppbyggd och fungera enligt demokratiska principer samt ta ställning för demokrati, mångfald och samhällsnytta
- Organisationens verksamhet ska ha allmänintresse och vara öppen för alla som delar organisationens syfte
- Organisationens särintresse får inte stå i strid med kommunens riktlinjer eller gällande lagstiftning

Förutsättningar för att en organisation kan ingå partnerskap

- Verksamheten ska vara drogfri och organisationen får inte bedriva verksamhet som skapar positiva attityder till våld, alkohol eller andra droger
- Organisationens verksamhet får inte leda till diskriminering på grund av kön, könsövergripande identitet, etnisk tillhörighet, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder
- Organisationen får inte ha skatteskulder

Överenskommelse

- Beskrivning av bakgrund
- Partnerskapets syfte och mål
- Värdegrund för partnerskapet dvs ett gemensamt förhållningssätt till partnerskapet
- Partnerskapets uppdrag och målgrupp
- En beskrivning av organisationens och Uppsala kommuns respektive åtagande
- Tidsram för partnerskapet

Överenskommelse

- Utbildning och kunskapsöverföring vilket innebär att parterna ska bidra med kunskapsöverföring till samverkanspartner inom Uppsala samt att kommunen ska sprida information och bistå med marknadsföring när så är möjligt
- Samverkansformer dvs gemensamma möten och uppföljningar
- Former för utvärdering och uppföljning, dokumentation och åiterrapportering till kommunen
- Former för implementering av resultat och erfarenheter
- Beskrivning av ekonomiska ramar vilka reglerar partnerskapet i form av finansiering, tillgång till andra resurser och frivilligt arbete
- Ekonomisk ersättning och rutiner för utbetalning och redovisning

Uppgifter

- Stadgar
- Årsmötesprotokoll
- Verksamhetsberättelse
- Ekonomisk berättelse med bokslut
- Revisionsberättelse
- Verksamhetsplan och förteckning över styrelsens medlemmar
- Uppgift om organisationens medlemsantal

